

POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Demografické stárnutí a město: senioři v Karlíně

Autor práce: Ondřej Kubíček

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Česká populace prochází stejně jako ostatní evropské společnosti procesem demografického stárnutí, který přináší řadu výzev v oblasti společenských procesů a má nepochybně významné prostorové souvislosti. Zároveň je charakter řady lokalit intenzivně pozměňován v důsledku radikální postsocialistické transformace, která přináší nové fyzické a funkční uspořádání v těchto lokalitách a proměňuje také sociální složení jejich obyvatel. Diplomová práce Ondřeje Kubíčka se snaží dokumentovat případ, kdy se tyto dva zásadní procesy potkávají v jednom místě a zaměřuje se na problémy seniorů právě ve čtvrti, která prochází intenzivní proměnou. V takových lokalitách předchozí studie předpokládají, že senioři jsou transformací často negativně ovlivňováni (zvyšující se nájmy, zánik některých tradičních služeb, proměna míst a ztráta znalosti území apod.). Zacilení práce proto považují za velmi vhodné a potřebné.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Úvodní část práce systematicky představuje obecná východiska, na kterých dále staví vlastní studie. V logickém uspořádání jsou představeny procesy demografického stárnutí, post-socialistických transformací měst, specifických problémů seniorů ve městech a možnosti/opatření, jak takovým problémům předcházet. Přestože popisovaná témata spadají do několika oborových diskurzů (demografie, sociální geografie/urbánní studia, sociální práce), jsou všechny části napsány čtivým a srozumitelným jazykem. Extenzivním přehledem možných vlivů změn prostředí na život seniorů je pak vhodným předstupněm pro následující analýzu.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Práce se opírá o kvalitativní rozhovory se seniory, kteří žijí v Karlíně. Tato metoda je vzhledem k cílům práce vhodně zvolená. Metodologická část práce je poměrně rozsáhlá a podrobně popisuje strukturu rozhovoru, způsob výběru/oslovování respondentů, průběh rozhovorů. Podrobnější popis by si zasloužil způsob analýzy rozhovorů (kódování). Není také jasné, zda bylo v takto omezeném vzorku dosaženo saturace. Autor reflektuje také možné ovlivnění výsledků práce tím, jakým způsobem byli respondenti vybíráni. V této souvislosti je proto škoda, že práce vedle rozhovorů nevyužila další metody výzkumu, se kterými by bylo možné tato zjištění konfrontovat a triangulovat tak zjištěné závěry.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Analytická část práce systematicky prezentuje témata a problémy, které v rozhovorech komunikační partneři uváděli v souvislosti se svým životem v Karlíně. Text je vhodně doplněn nebo někdy přímo tvořen citacemi z rozhovorů, což mu dodává na čtivosti a přesvědčivosti. Tematická otevřenost provedených rozhovorů umožňuje zachytit široké spektrum témat, která pozitivně nebo negativně ovlivňují život seniorů v Karlíně. Práce ukazuje na některé očekávané problémy (náklady na bydlení), různé strategie jejich řešení (žádost o příspěvek na bydlení, přestěhování se do městského domova pro seniory), ale také široké spektrum dílčích a místně specifických problémů (bariérový přístup do stanice metra, proměny sociálního prostředí apod.).

Závěry práce (odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.)

Závěrečné části práce vhodně shrnují poznatky analytické části a konfrontují je s předpoklady z odborné literatury nebo se závěry předcházejících výzkumů. Cenná je zejména plastičnost zkušeností seniorů v Karlíně a různé strategie, kterými reagují na své problémy.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

K formální úpravě práce nemám zásadnější připomínky.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (vč. přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

Práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací. Přináší zajímavé výsledky v relevantním tématu, které navíc provazuje s výsledky předchozích studií a příslušným teoretickým rámcem.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

Jakým způsobem probíhala analýza rozhovorů?

Jakými metodami je možné předejít riziku, že výsledky výzkumu jsou výrazně ovlivněny způsobem výběru respondentů?

Datum: 5. 9. 2016

Autor posudku: RNDr. Roman Matoušek, Ph.D.

Podpis: